

West

DORPSKRANT

Oost

DE KEUVELAAR

O
P
E
N
D
E

Zuid

4e Jaargang

nr. 8
verschijnt 10 keer per jaar

april 1980

Parkweg 2
9865 VP Opende (Gr.)
Tel. 05946-9555

Vakantiepark 't Strandheem

VAKANTIEPARK VOOR

- stacaravans
- tourcaravans
- tenten
- campers

GROOT NATUURBAD VOOR:

- zwemmers en niet-zwemmers
- wind-surfers
- roeiers

- moderne toiletten
- babyroom
- wasserette
- toilet en douche voor minder-validen
- comfort-cabines
- stroom- en wateraansluitingen
- toko - Z.B.-winkel
- taveerne

Parkweg 2
9865 VP Opende (Gr.)
Tel. 05946-9555

Vakantiepark 't Strandheem

UITGAVE: VERENIGING PLAATSELIJK BELANG TE OPENDE

Hoofredakteur: M. v. d. Woude
Julianabuurt 15, 9865 VM Opende, telefoon (05946)-9312

Administratie: Provincialeweg 73, 9865 AC Opende

30 APRILVIERING 1980.

Programma verzorging Voetbalvereniging Opende en Showband Crescendo Opende. Het programma voor de viering van 30 april zal dit jaar, vergeleken bij andere jaren, zeker wat de voetballiefhebbers betreft, nogal wat aantrekkelijker zijn.

Om 18.00 uur wordt begonnen met de wedstrijd van veteranen van Opende tegen een soortgelijke ploeg van „De Wilper Boys“. De wedstrijd duurt een uur en belooft zeker iets bijzonders te worden.

Als hoogtepunt van het voetbalgebeuren moet worden beschouwd de wedstrijd die tussen 19.00 en 20.00 uur wordt gespeeld. Dan namelijk zullen de spelers van het huidige eerste team zich meten met het in de eerste klas van de K.N.V.B. spelende Harkemase Boys. Weliswaar zijn zij binnen hun klasse niet zo succesvol maar in Opende belooft het zeker een top-per te worden. Na dit voetbal gebeuren zal even na achten het muzikale deel van deze avond van start gaan. Eerder al berichtten wij u dat naast de nieuwe show van ons eigen Crescendo een optreden te zien zal zijn van de showband Harmonie uit Marum. Ook de jeugddrumband van Crescendo zal van zich laten horen in dit programma.

Even na 21.15 uur zal het programma besloten worden met vuurwerk.

De opbrengst van deze avond, entreegelden f 2,50 (donateurs op vertoon van hun kaart en kinderen van 6-16 f 1,00) en de opbrengst van de verloting zijn bestemd voor de jeugdgroepen van beide verenigingen die deze avond organiseren.

30 APRIL KONINGINNEDAG

Hoi, het is Koninginnedag,
ieder mens hijst de vlag.

En voor de kinderen is het extra fijn,
want voor hun zullen er spelletjes zijn.
De hele dag is het een fantastisch feest,
maar 's avonds geniet iedereen nog het meest.
En als dan de muziek een grote fanfare speelt,
dan is er geen mens dat zich verveelt.
Ook komt elk jaar een ander muziekkorps op bezoek,

dat ook voor het hele dorp iets spelen moet.
Warme worsten en soep is ook aanwezig,
want eten houdt de mensen ook wel even bezig.
Maar laat in de avond gaat het gebeuren,
dan zie je het vuurwerk door de lucht scheuren.
Dan is het net even alsof de klok stilstaat,
en je hoort alleen het vuurwerk, want er is geen mens die praat.

Dan gaan nog veel mensen even naar het cafe,
daar pikken ze dan een pilsje mee.
Maar voor de kinderen is het nu bedtijd,
want velen van hun zien zo wit als krijt.
Maar toch was het voor iedereen een mooie dag,
iets wat heus ook wel eens mag.

Einde door
Albertha Hoekstra,
11 jaar.

Dat onze jeugd de Keuvelaar leest is op zich al een fijne zaak, maar dat zij ook de moeite nemen om eens iets te schrijven vinden wij nog veel leuker.

In ons vorig nummer plaatsten wij een stukje van een jongen die zich ergerde (naar onze mening terecht) aan de vele uitwerpselen van onze huisdieren op de speelplaatsen.

Nu ontvingen wij een gedicht over 30 april-koninginnedag, gemaakt door de 11-jarige Albertha Hoekstra die wij ook graag een plaatsje geven. Misschien dat we in de toekomst nog eens een apart jeugdhoekje moeten maken.

Mocht daar animo voor zijn dan willen we dat graag horen.

Poul Delhaas.

Spaar- en Voorschotbank

„OPENDE“

Provincialeweg 153, telefoon 05946-9406

AUTOVERZEKERINGEN

NU MAXIMAAL 50% KORTING

Voorbeeld:

Cataloguswaarde	All Risk	W A + mini casco	W A
10.000,- met 50 % no-claim	f 932,- f 466,-	f 511,- f 255,-	f 431,- f 215,-
15.000,- met 50 % no-claim	f 1245,- f 622,-	f 651,- f 325,-	f 531,- f 265,-
20.000,- met 50 % no-claim	f 1552,- f 776,-	f 786,- f 393,-	f 626,- f 313,-

Dodenherdenking

Voordat we op 5 mei met elkaar gaan feestvieren is het gebruikelijk en gepast, dat er eerst een herdenking wordt gehouden.

Het bestuur van de Vereniging Plaatselijk Belang wil een ieder in de gelegenheid stellen om al die mensen, die in de oorlog het leven lieten, te herdenken.

We willen dat doen op zondagavond 4 mei a.s. met een zogenaamde stille tocht en kranslegging op de graven van de zeven vliegers die in de laatste dagen van de oorlog boven ons dorp zijn neergeschoten. Het programma voor deze avond ziet er als volgt uit:

19.15 - 19.30 uur opstellen aan de Opendeweg in rijen van vier. 19.30 uur vertrek van de stoet naar het kerkhof met begeleiding van „Crescendo“. Kranslegging door een lid van het college van B. en W. namens het gemeentebestuur van Grootegast. Kranslegging door de voorzitter van de Vereniging Plaatselijk Belang Opende, namens de bevolking van het dorp Opende. Toespraak door Ds. W. van der Kooi, hervormd predikant te Opende. Klokgelui.

20.00-20.02 uur twee minuten stilte.

20.02 uur twee koupletten van het Wilhelmus door „Crescendo“ waarvan het tweede (Mijn schilt en de betrouwe) door de aanwezigen meezongen kan worden.

Hierna verlaten we het kerkhof weer in rijen van vier. Bij de uitgang van het kerkhof gaat de stoet uiteen. Er is gelegenheid om een herdenkingsbijeenkomst bij te wonen die gehouden zal worden in de sporthal De Leegens te Doezum-Grootegast. Sprekers zullen zijn Ds. G.C. den Hertog te Kornhorn en de heer J. Verbree. Het aanvangstijdstip is zodanig gekozen dat er vanuit Opende ook mensen kunnen komen.

U wordt verzocht de vlaggen op 4 mei half stok te hangen.

P. Delhaas.

De zeven vliegers en hun graven

Nu de bevolking van Opende op 4 mei a.s. de doden, die in de Tweede Wereldoorlog vielen, zal herdenken leek het de Redactie nuttig in onze dorpskrant wat te laten vertellen over de zeven vliegers en hun graven.

Het is nu 36 jaar geleden, dat hun vliegtuig hier verongelukte. De jongeren en de velen, die nadien in Opende zijn komen wonen, weten er weinig of niets van.

Meer kennis omtrent hen zal misschien bijdragen tot een zinvoller herdenking.

In de nacht van 15 februari 1944 keerde een viermotorige bommenwerper terug uit Duitsland. Het vliegtuig was van het type Halifax van No. 466 Royal Australian Air Force (R.A.A.F.) Squadron met als basis Leconfield in Yorkshire, Engeland.

Het vliegtuig werd aangeschoten. De piloot trachtte een noodlanding te maken, maar het toestel vloog in brand.

Het stortte neer op een weiland ten zuid-westen van de boerderij van de heer Hepke Buma (nu Opendeweg 5, J. Hazenberg). Het kwam in een sloot terecht en barstte uiteen. Alle zeven leden van de bemanning kwamen om het leven.

Het waren: 1. Thomas Frederick Eastcott, 19 jaar, uit Yarloop (Western Australia); 2. Jack Dudley Wormald, 21 jaar, uit Dulvich Hill (New South Wales), de gezagvoerder; 3. Francis Kevin Williams, 25 jaar, uit Adamstown (N.S.W.; daar werkte hij voordien bij de telefoondienst), de navigator; 4. John Thomas Darwood, vermoedelijk uit Engeland, de boordwerktuigkundige (Flight Engineer); 5. Rex John Newell, 21 jaar, uit Balgowlah (N.S.W.); 6. Hubert Cecil Lloyd Thomas, 22 jaar, uit North Fitzroy (Victoria); 7. Colin Sheldon, 22 jaar, uit Stanthorpe (Queensland). De zes Australiërs hadden de rang van Flight Sergeant (ongeveer sergeant-majoor), Darwood die van sergeant.

De zeven vliegers werden in de zuidwesthoek van het kerkhof begraven in vier grafruimten.

DIVERSE GEBRUIKTE AUTOMOBIELEN

W.O. MERCEDES

REPARATIE _____

_____ **UITDEUK** _____

_____ **SPUITINRICHTING**

Autobedrijf

**van der Hoek
en Alting**

OPENDERWEG 6-8, TELEFOON 9142

Het kerkhof was toen kleiner.

Het echtpaar Heidinga (Fokke en Boukje Heidinga-de Vries), dat aan de zuidzijde van het kerkhof woonde (nu Opendeweg 2) nam vrijwillig de zorg voor de graven op zich. Zij plantten er bloemen op. Soms werden die door Duitsgezinde Nederlanders verwijderd. Maar het echtpaar liet zich daardoor niet ontmoedigen. Na de oorlog nam het Ministerie van Defensie de zorg voor de graven op zich. Er werden bordjes met de namen op geplaatst.

In het najaar van 1946 werd er in Opende een comité van elf leden opgericht met het doel een gedenkteken op de graven op te richten. De voorzitter was de heer U. Donia, hoofd van de Openbare Lagere School in het Zuid (de Parksterskoalle). De eerste vergadering werd gehouden op 21 oktober 1946.

In juni 1947 werd er geld bij de bevolking ingezameld. Opbrengst f 802,65.

De heer K. Eilander, timmerman-aannemer, bouwde in 1947 het monument, dat er nu na 33 jaar nog stevig bijstaat.

Op 18 juli 1947 werd het onthuld door burgemeester D. van der Munnik.

Drie leden van het Comité, de heren U. Donia, K. Eilander en P. Poppinga, bleven voor het monument en de beplanting zorgen.

Tot 1 januari 1956 hield het Ministerie van Defensie toezicht op de graven. Daarna kwam dat aan de Oorlogsgravenstichting te Den Haag. Het Ministerie draagt nog steeds ieder jaar bij in de kosten van het onderhoud, evenals de gemeente. De Oorlogsgravenstichting onderhoudt nu alleen nog maar de grafzerken, die zij plaatste en houdt toezicht op het onderhoud van het geheel.

Op 8 juni 1961 is het Comité ontbonden en nam de Ver. Pl. Belang de zorg voor de graven op zich. Toen het echtpaar Heidinga door het minder worden van zijn krachten zijn taak niet meer kon vervullen, werd deze, op verzoek van het bestuur overgenomen door de heer Ritske Oldenburger (mei 1963).

De heer F. Heidinga overleed op 1 januari 1964, zijn vrouw op 4 november 1971 te Drachten. De heer R. Oldenburger moest in 1968 zijn taak neerleggen. Hij overleed op 31 maart 1969.

Zijn opvolger was de heer Meine Alserda van 1 november 1968 tot mei 1976.

Daarna nam de heer Jan Brink de taak over. Maar hij werd ziek en overleed op 21 november 1976.

Sinds 1 januari 1977 verzorgt de heer Geese Bijstra de graven.

Voor het onderhoud van monument en graven heeft de Ver. Pl. Belang een apart fonds. Een der taken van een australische ambassadeur in Nederland is het bezoeken van de graven van zijn landgenoten.

Deze taak hebben nu vijf ambassadeurs vervuld (1951, 1966, 1971, 1976 en 1979).

Ook leden en vertegenwoordigers van enkele families zijn in staat geweest de lange en dure reis naar Nederland te maken.

In 1957 een neef en zijn vrouw van Rex John Newell.

In 1960 de pastoor van Adamstown namens de familie Williams.

Op 3 en 4 mei 1969 een neef en zijn vrouw van Thomas Frederick Eastcott.

Op 7 juni 1970 twee kennissen namens de familie Wormald.

Op 7 september 1971 een broer (pastoor) van Francis Kevin Williams en op 16 juli 1972 de andere broer (ook pastoor).

De ouders van Jack Dudley Wormald hebben op het monument een plaatje met een dankbetuiging aan de bevolking van Opende laten bevestigen.

Sinds 1961 brengt het bestuur van de Ver. Pl. Belang ieder jaar bloemen op de graven. En sinds 1960 wordt er om de vijf jaar een Stille Tocht gehouden en een krans gelegd.

J.M. van der Harst.

REDAKTIE

P. Delhaas, Prov.weg 73, 9865 AC, tel. 9250
J. M. v.d. Harst, Dr.weg 5, 9865 AS, tel. 9153
W. Mud, Alkemastr. 16, 9865 ZG, tel. 9557
M. v.d. Woude, Julianab. 15, 9865 VM, (9312)
K. v.d. Meulen, Sjallemastr.42, 9865 BJ, (9432)

Zaterdag

3 mei

17 mei

DANSEN

Aanvang 8 uur

Cafe Jan Bos

Parkweg - Opende-zuid

Telefoon 9236

**KOOP
BIJ ONZE
ADVER-
TEERDERS!**

PUNTDRAAD
GLADDRAAD
SCHAPENGAAS
DRAADKRAMMEN
DRAADNAGELS
BATTERIJEN
ISOLATOREN
en verder alle
LAND- EN TUINBOUW
ARTIKELEN

FA J. KOOPS

Provincialeweg 70, Opende Gr.

Nieuws over de grandioze optocht

Op dit moment zijn er 39 (inderdaad: negenen-dertig) aanmeldingen binnen van versierde wagens voor de optocht van 5 mei.

Het is in één woord geweldig dat aan de oproep van Plaatselijk Belang zoveel gehoor is gegeven.

Praktisch heel Opende op één of twee straten of buurten na doen dan ook mee, dus plm. 98% van Opende is hiermee actief bezig.

Mochten er nog wagens zijn die niet schriftelijk zijn aangemeld, dan moet dit alsnog met de grootst mogelijke spoed gebeuren, want alleen schriftelijk aangemelde wagens kunnen aan de optocht meedoen.

De totale lengte van de route is plm. 25 kilometer, vandaar dat er onderweg een rustpauze van plm. 15-30 minuten zal worden ingelast. Gezien de lengte van de stoet zal dit waarschijnlijk aan de Parkweg en de Parksterdwarweg zijn. De buurten en straten worden verzocht zelf voor een verfrissing en een hapje te zorgen.

De chauffeurs van de trekkers worden verzocht de nodige afstand te bewaren. Een ieder dient de orders van de Rijkspolitie en van de coördinator op te volgen. De jury bestaat uit: mevr. M.E. Verbree-Eikelenboom, echtgenote van onze burgemeester, de heer Mr. W.J. Ludwig, notaris en de heer A.J. van der Veen, leraar handenarbeid, allen uit Grootegast.

De jurering vindt direkt 's morgens al plaats en zal tijdens de tocht bekend worden gemaakt.

Er zijn vijf geldprijzen en verder eervolle vermeldingen (levert niets op, alleen de eer) te verdienen.

De prijsuitreiking vindt na afloop van de tocht plaats op het veld achter de voormalige kleuterschool aan de Drachtsterweg.

Daar zullen de wagens ook tentoon worden gesteld zodat een ieder in de gelegenheid wordt gesteld om een en ander van dichtbij te bekijken. De contactpersonen worden verzocht vóór zaterdag 3 mei a.s. twee nummerbordjes af te halen bij de coördinator, de heer P. Delhaas,

Provincialeweg 73. Deze nummers dienen op een duidelijke wijze aan weerszijden van de wagen te worden bevestigd.

Tijdens de tocht mogen op geen enkele wagen alcoholhoudende dranken worden genuttigd. Bij overtreding zal zonder pardon de wagen uit de stoet worden genomen.

Wij verzoeken U dringend hieraan mee te werken, denkt u eraan dat er veel kleine kinderen in de stoet meerijden. Laten we met elkaar hopen op een fijne dag met mooi weer!

P. Delhaas.

Route optocht

Start Verbindingsweg richting Kaleweg, rechtsaf richting Doezum, einde weg rechtsaf richting Kornhorn, in Kornhorn Provincialeweg richting Opende, Provincialeweg volgen, bij Bosweg linksaf, Ontginningsweg, linksaf Kolonieweg, linksaf Bosweg richting Provincialeweg, rechtsaf naar Opende-Oost, rechtsaf Openderweg, deze uitrijden en rechtsaf Kolonieweg, bij drukkerij Marwo linksaf Parkweg, rechtsaf Parksterdwarweg, rechtsaf Scheiding, bij trambaan rechtsaf Drachtsterweg-Kolonieweg, bij drukkerij Marwo linksaf Bossingel, rechtsaf Drachtsterweg, rechtsaf Bensmastraat, linksaf Sjallemastraat, linksaf Provincialeweg, linksaf Scheiding, linksaf Poelbuurt, linksaf Topweer, rechtsaf Provincialeweg, bij de Gereformeerde kerk rechtsaf Sjallemastraat, rechtsaf Centrumweg, linksaf Drachtsterweg, linksaf Alkemastraat, rechtsaf Sjallemastraat, rechtsaf Hetsmastraat, Drachtsterweg oversteken naar tentoonstellingsterrein.

Van de optocht op 5 mei zullen dia's en films worden gemaakt. Deze zullen in het najaar en in de winter op verzoek worden vertoond voor straten of buurten tijdens een gezellige avond. Inlichtingen hierover kunt U krijgen bij de heer P. Delhaas, Provincialeweg 73 (tel. 05946-9250).

FA. KOOPS

Voor al uw
HUISHOUDELIJK- en
GEBRUIKSARTIKELEN.

Voor de zomer:
SANDALEN, TEENSLIPPERS,
VLIEGENGORDIJNEN,
BADMINTONSETS,
voor de kinderen
EMMERTJES en SCHEPJES.

**GEEF MOEDER OP
MOEDERDAG**

**EEN LEUK
HANDWERKPAKKET
UIT**

"DE OUDE KNOPENDOOS"

Prov. weg 28, Kornhorn

HOOIPERSEN

60 cent per pak.

INKUILEN

met opraapdoseer wagen f 60,00 per uur.

Prijzen incl. B.T.W.!!

Ook voor maaien, kraanwerk, egaliseren,
mengmest en stalmest verspreiden, enz. enz.

FOLKERT NOBACH

Provincialeweg 101
Opende
Telefoon 05946-9495

TENTOONSTELLING VERSIERDE WAGENS

Na afloop van de optocht worden de versierde wagens tentoongesteld op het veld achter de voormalige kleuterschool aan de Drachtsterweg. Na afloop van deze tentoonstelling, twee uur na beëindiging van de optocht, wordt elke buurt verzocht de wagen weer op te halen, uiterlijk vóór 18.00 uur! De toegang tot deze tentoonstelling is uiteraard voor een ieder vrij toegankelijk.

PROGRAMMA

tijdens het spelen van het Wilhelmus wordt de vlag 08.00 uur gehesen bij het gymnstiekgebouw.

08.00-08.30 uur opstellen van de stoet aan de Verbindingsweg. 08.30 uur vertrek optocht, met een sanitaire stop aan de Parkweg cq. Parksterdwarsweg. Verwacht einde van de optocht tussen 13.00 en 14.00 uur.

13.30 uur Autocross te Opende-Zuid. 15.00 uur film in De Stjelp voor de jeugd vanaf 6 jaar gratis toegang.

20.00 uur dorpsfeest in en rondom de Taveerne aan het water bij Strandheem.

AUTOCROSS

Op 5 mei zullen in Opende 's middags autocross-wedstrijden worden gehouden, aanvang half twee.

Voor de jeugd van Opende geldt een speciale toegangsprijs, namelijk slechts f 2,00 per persoon tot 16 jaar. Daar boven dient men aan de kassa kaarten te kopen.

De kaarten van f 2,00 zijn UITSLUITEND in de voorverkoop verkrijgbaar en wel op DONDERDAG 1 MEI a.s. van 19.00 tot 20.00 uur in de Stjelp, VRIJDAG 2 MEI a.s. van 19.00 tot 20.00 uur in de Stjelp. Let wel: deze voordelige toegangskarten zijn uitsluitend in de voorverkoop verkrijgbaar op deze twee dagen. Mocht je deze kans voorbij laten gaan, dan zul je de normale prijs moeten betalen.

Gezellige feestavond

Als afsluiting van het bevrijdingsfeest willen we met elkaar een dorpsfeest houden in en om de taveerne aan het water bij Strandheem.

Dankzij de steun van Strandheem zullen deze avond optreden het duo „Musette“ uit Opende terwijl tevens onze eigen volksdansgroep de „Wouddansers“ voor ons enkele demonstraties zullen geven.

Als het weer een beetje meezit die avond, kunnen we op het terras een dansje maken (al is het dan geen dansvloer). Verder is het gewoon leuk om eens rustig met elkaar te kunnen praten onder het genot van een drankje en een hapje (die u uiteraard zelf moet betalen, er is geen entree).

Van de stemming hangt het af hoe laat het wordt. Deze avond is voor iedereen toegankelijk die de leeftijd van 16 jaar is gepasseerd.

Ook de campinggasten zijn op deze avond van harte welkom. Het belooft een gezellige avond te worden!

Er zijn in Opende diverse buurtverenigingen opgericht. Bij U in de straat ook al?

Er zijn in Opende buurten die een avondje gaan kegelen.

Bij U in de buurt ook al?

Het bevordert de saamhorigheid en de leefbaarheid van Uw eigen omgeving.

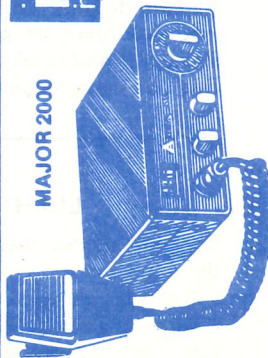
Doe daar eens wat aan.

LUCHTGEVECHT 1

Ondanks de narigheid en ellende die de tweede wereldoorlog met zich mee bracht viel er soms ook erg veel te genieten. In de eerste plaats de gevoelens van saamhorigheid, hetgeen een gezelligheid meebracht die we ons thans eigenlijk niet meer of slechts met veel moeite nog kunnen voorstellen. Er was veel en

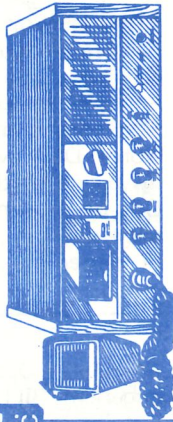
RENKEMA ELEKTRO

KORNHORN - TEL. 9078

MAJOR 2000

ptt
marc

MAJOR 4000

Basis station voor huis en mobiel gebruik. De modernste technieken zijn toegepast om het maximale uit het vermogen van een 0.5 Watt te halen. Bovendien zijn alle denkbare snuffjes ingebouwd.

Robuuste 22 kanalen zend/ontvanger voor 27 MC. 0.5 Watt, 0.5 uV. Kompakte black body uitvoering en direct gebruiksklaar op alle kanalen. 12 Volt. Uiteraard PTT goedgekeurd.

SWR METER.

om Uw antenne optimaal in te regelen.

FSI-2X

STAANDE GOLFMEETER

Uitgebreide SWR METER

Monacor FSI-5X

WILT U MEER WETEN OVER 27 MC?

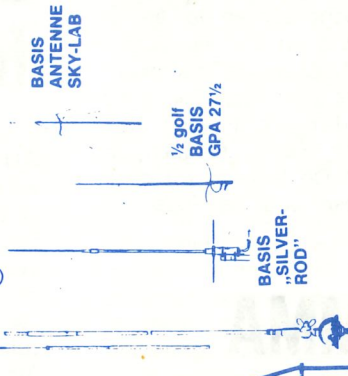
Wij hebben een boekje over de 27 MC, waar letterlijk alles over deze hobby instaat

ANTENNE'S

zijn een zéér belangrijke schakel in de totale zend-ontvang keten. Hoe beter de antenne, hoe verder U kunt zenden. Er zijn zelfs antennes mogelijk van meer dan 40 Km, als de antenne maar voldoende hoog staat, en goed is afgeregeld.

Hy-gain

B-DV 27 mobiel

SLEDE,

om snel de apparatuur te verwijderen.
NU

Komplete **MAGNEETANTENNE**

COAXKABEL 50 ohm dik

COAXKABEL 50 ohm dun

MATCH MAKER

om in uiterst moeilijke gevallen de antenne aan te passen. Type AM 27

MONACOR KLEEFVOET

AF-55

magnetische kleefvoet, om uw mobilantenne op het dak van uw auto of boot te bevestigen.

Op de valreep binnen gekomen!

MONACOR MOBILE ANTENNE

voor auto of boot. Zwaar verchroomde uitvoering.

NU uit voorraad leverbaar! Ter introductie DV 27 X

goed contact tussen de mensen en het spreekt vanzelf dat grote verhalen over belevenissen de ronde deden, vooral wat betreft de waarnemingen van luchtgevechten tussen de op Leeuwarden gestationeerde Duitse Lufthansa en de konvooien Engelse bommenwerpers.

Een tweetal nog aan de goede kant van de veertig levende mannen van Trimunt en de Scheiding ontdekten nooit bijzonderheden en konden niet meepraten, reden waarom men besloot eens een nachtje te posten. Men zocht daarvoor de ruimte in de landerijen nabij de boerderij van Hylkema op Trimunt. Het was zomer en de daar aanwezige hooioogst in opers leverde een uitstekende uitkijk- en rustgelegenheid. In de meeste gevallen levert een dergelijke post weinig nieuws op omdat er dan toevallig niets gebeurt.

Evenwel, de heren troffen het bijzonder. In de nacht een hevig monotoom gebrul van motoren, een bekend geluid, dat vrijwel elke nacht de slaap verstoort, het konvooi Engelse bommenwerpers dat via het noorden van ons land de Duitse industrie miniseerde. Plots een stel Duitse Messerschmits die de aanval inzetten.... Knetterend geratel van boordmitrailleurs, keffende motoren, een door lichtkogels helverlicht hooiland en dan het zoemend geluid van neerstortende bommen, gevolgd door hevig geknal en in de lucht vliegende modder.

Twee mannen die hun belevenis krijgen en van angst niet weten wat er allemaal gebeurt. Later kunnen ze meepraten.....

Enkele dagen later aanschouw ik als schooljongen zelf de gaten die er geslagen zijn. Het aantal (3 of 4) kan ik me niet meer herinneren. Enkele meters diep zijn ze wel en eroverheen springen lukt ook niet.

Naar de vader van één der posters later beoordeelde was er op de Scheiding in die dagen een „oploop” in zeep..... De namen Pier van der Woude en wijlen Bouke Kuipers.

LUCHTGEVECHT 2

Het loopt tegen de middag. M'n opa en oom zijn aan de arbeid op het land van de heer Lieuwe Mellema ten oosten van de Juliana-buurt. Het loopt ook tegen de herfst want er wordt gezicht, ouderwets, met zicht en haak. Ik ben daar niet weg te slaan. Een oorverdo-

vend gebrom kondigt de nadering aan van een zwerm Amerikaanse bommenwerpers, terugkerend van een verwoestend karwei boven de „heimat”. Plotseling een hevig geknetter van mitrailleurvuur. Ik vlieg, richting Parkweg D276, zoals Julianabuurt 15 toen heette, want ik hoor kogels suizen. Tijdens mijn vlucht houdt het schieten op. Ik blijf staan en kijk naar de lucht. Een vliegend fort hangt boven mij, vrij laag, ik zie het duidelijk. Er komt een zwarte rooksluier uit, dan een grote steekvlam. Weer bekruipt me de angst..... Dan brokkelt er een vleugel af, het fort begint te tollen en zaait langzaam omlaag, richting noord-noord-west. Een poosje later horen we dat het op de Kaleweg is neergekomen. Het verhaal gaat dat (wijlen) Albert de Wit als een wilde van de ene naar de andere kant van een stuk land is „gevlogen”. Met enige vrienden ga ik enkele dagen later kijken, alles is weg, een afdruk in de grond bewijst nog de dodelijke landing van een der bemanningsleden. De afdruk van een menselijk lichaam, centimeters diep in de Opende bodem. Zelf vind ik nog een patroon, een mooie grote lange die mee naar huis gaat.

Het volgende nummer van „De Keuvelaar” zal verschijnen op vrijdag 30 mei a.s.

De redactie vergadert op woensdag 14 mei ten huize van P. Delhaas, 's avonds om 8.30 uur.

Kopy voor het meinumnummer wordt tot en met die dag bij de redactieleden verwacht.

H.H. AUTOBEZITTERS

In verband met de grootte van de wagens die in de optocht meerijden doen wij een dringend beroep op ALLE eigenaars van auto's deze op vijf mei 's morgens te parkeren op het terreintje aan de Drachtsterweg. Het bevordert een vlotte doortocht van de stoet en bespaart U mogelijk deuken etc.

Dank voor Uw medewerking.

IN MEMORIAM

Een mensenleven is veel, maar een mensenleven is ook niets, dat beseffen we pijnlijk, verwonderd en met verslagenheid, als ons het bericht bereikt dat ons mede-redactielid

Dirk Nieuwman

zeer plotseling, op zondag 6 april, eerste paasdag, op de leeftijd van 64 jaar is overleden.

Veel heeft het leven van Dirk Nieuwman betekend voor de middenstand, eerst als penningmeester van de middenstandsvereniging Kornhorn-Opende en later voor die van Opende waarvoor hij praktisch alle werk alleen verzette.

Hij vertegenwoordigde ook deze vereniging in de Stichting Dorpshuis Opende.

Jarenlang ook was hij penningmeester van de A.R. Kiesvereniging.

Toen op 11 januari 1979 de redactie van De Keuvelaar omhoog zat met het ophalen van advertenties werd meteen gedacht aan Dirk Nieuwman, die inmiddels zijn kruideniersbedrijf had beëindigd.

Een beroep op hem was niet vergeefs en op 14 maart 1979 bezocht hij voor het eerst de redactievergadering. Mede dankzij zijn pionierswerk, waarvoor we grote waardering kunnen hebben, werd het bestaansrecht van ons dorpsblad veilig gesteld.

Dirk Nieuwman was een man van weinig woorden, uiterst betrouwbaar en punctueel. Een stille, harde werker die, als hij aan de praat raakte over Opende in vroegere tijden onze redactionele bijeenkomsten zeer verlevendigde en interessant maakte.

Serieuze en punctuele aanpak eiste hij ook van ieder van ons, dat merkten we begin dit jaar, toen een vergadering geen doorgang kon vinden en was vergeten Dirk Nieuwman hiermee in kennis te stellen. Hij vond het toen wel genoeg. Een tweemansdelegatie, de fout erkennend en betreurend, slaagde er evenwel in Nieuwman tot andere gedachten te brengen. Hieruit mag blijken hoezeer de medewerking van de overledene binnen de redactie op prijs werd gesteld.

Dirk Nieuwman is niet meer, nu moeten we hem missen.

Op donderdag 10 april hebben we hem in Opende mede ten grave gedragen na een rouwdienst in de Gereformeerde kerk. In deze dienst schetste Ds Heslinga de zeer korte ziekteperiode en het snelle heengaan van de heer Nieuwman, die binnen de kerk het laatste jaar het ambt van ouderling vervulde. Nieuwman was een gelovig mens die moeite had het ambt van ouderling te aanvaarden. Dat mag eens te meer zijn bescheidenheid en serieuze denkwijze accentueren. Toen ook hier zijn „ja” volgde werkte hij er zeer ijverig en plichtsgetrouw voor.

Dirk Nieuwman wist kort voor zijn dood dat het einde naderde en vond steun aan psalm 146 : 5: „Welzalig hij, die de God van Jakob tot zijn hulpe heeft, wiens verwachting is op de Here, zijn God.”

Mogen ook zijn vrouw en kinderen hieruit de steun vinden om dit zware verlies te dragen.

Dirk Nieuwman, uw periode in de redactie was kort, te kort, maar bijzonder waardevol en vruchtdragend.

Wij zullen daar dankbaar aan terug denken.

P. Delhaas
J. M. v.d. Harst

W. Mud

M. v.d. Woude
K. v.d. Meulen

OM HETKAMPIOENSCHAP VAN OPENDE

Tijdens de op 5 mei te houden autocross op het terrein bij „Strandheem“ is er voor ingezetenen van Opende gelegenheid als „gastrijder“ mee te doen aan de wedstrijden.

Men rijdt dan voor eigen risico, niet voor de prijzen, wel voor een beker, maar ook om het kampioenschap van Opende. Het inschrijfgeld hiervoor bedraagt f 25,-.

Nadere inlichtingen kunt u krijgen en aanmelding kan geschieden bij de heer R. Poelman, Hoofdstraat 30, Grootegast, telefoon 05946-3196.

Vereniging Plaatselijk Belang

Bestuursvergadering

Het bestuur vergaderde op 14 april (9 leden), met de heer J.H. de Nas. De Dodenherdenking en de Nationale Feestdag werden besproken. Zie de artikelen elders in dit nummer.

Culturele Raad

Deze vergaderde op 15 april. Op 19 april werd het muziekfestival in de Sporthal De Leegens gehouden (7 muziekverenigingen). Op 8 oktober zal de zangavond van de zangverenigingen gehouden worden in de Goede-Herderkerk te Grootegast. Op 15 november zal in dezelfde kerk het Urker Mannenkoor komen zingen. In het najaar zal de toneelvereniging Gastvrij te Lutjegast een stuk opvoeren. De Anjercollecte zal gehouden worden van 9 t/m 22 juni.

Sportdag 1980

Deze zal gehouden worden op woensdag 14 mei in het Sportpark Olde Wierden. De Peuter-speelzaal zal weer een geschenk ontvangen.

Motorcross bij de Fryske Dyk

Enige tijd geleden heeft het gemeentebestuur van Achtkarspelen een stuk land aan de Fryske Dyk beschikbaar gesteld voor het motorcrossen. Bijna de hele week wordt er van de baan gebruik gemaakt tot groot verdriet van de omwonenden. Het is een geweldig lawaai, dat ook dreigt de vogels en de reeën, die zich in de buurt ophouden te verjagen. De omwonenden hebben bij B. en W. van Achtkarspelen geprotesteerd. Zij hebben ook aan het bestuur gevraagd hun protest te ondersteunen. En het bestuur heeft besloten dit te doen.

Educatief Centrum Parkweg 4

B. en W. wilden van de boerderij Parkweg 4 een educatief centrum maken d.w.z. daar een blijvende tentoonstelling in te laten richten van de planten- en dierenwereld en de geschiedenis van deze streek. Een begeleidingscommissie werd opgericht. Deze vergaderde op 2 april. Helaas moesten B. en W. meedelen, dat de regering er geen geld voor beschikbaar wilde stellen.

OPENDE allerlei

WEET U

Dat het echtpaar R. v.d. Velde-H. v.d. Velde-Zuur op 19 april 40 jaar getrouwd was. Hinke geboren in de Juliananbuurt en Rits op Topweer, trouwden in het Gemeentehuis te Grootegast. Wonen gingen zij in de Parken, voor f 2,- huur per week.

dat zij met veel plezier terugdenken aan die 18 jaren dat zij daar midden op de heide woonden, er was genoeg ruimte voor de 16 geiten die iedere dag verzet werden. De 7 kinderen, 4 jongens en 3 meisjes, zijn zoals gewoonlijk die tijd met geitenmelk grootgebracht.

dat het melken van schapen niet altijd zo gemakkelijk ging ondervond een van de dochters, die op een keer helpen moest om het schaap

Freerk Wijma

Specialist op het gebied van techniek

Wij hebben gekocht voor U
een partij beschadigde
VRIESKASTEN en **KOELKASTEN**
(Zweeds merk) diverse kleuren.

Verder hebben wij ook
NIEUWE VRIEZERS en **KOELKASTEN**
welke wij leveren tegen stontprijzen.

DRAAGBARE T.V.	v.a.	f 250,00
RADIO CASSETTES	v.a.	- 139,00
STOFZUIGERS	v.a.	- 149,00

(Wij repareren zelf koelkasten en diepvriezers)

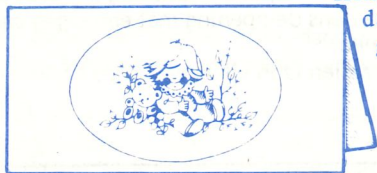
FREERK WIJMA

Ged. Vaart 13, Surhuisterveen - Tel. 05124 - 3239 — 05946 - 9539

Opendeweg 3, Opende

Heeft een aanstaande vader het moeilijk?

Welnee, als hij - liefst met zijn echtgenote - tijdig bij ons komt kijken naar de
Kennemer Kaarten Kollektie,

dan is het ideale, persoonlijke geboortekaartje snel gevonden. Misschien kende u die prachtige stijlvolle kollektie al via uw verlofings, trouw- of dankbetuigingskaart. Kortom: maak het u gemakkelijk en kom snel kijken in die dikke boeken vol ideeën.

drukkerij marwo

roden - 1e energieweg 14B - tel. 05908-18474

opende - bossingel 10 - tel. 05946-9132

vast te houden. Zo kon het gebeuren dat schaap met dochter op de rug de heide op rende.

dat, zoals één van de kinderen vertelde, wanneer Rits en Hinke een avond te pratengingen, wel even de worsten aan de balk geteld werden dat als zij thuis kwamen de worsten er ook allemaal nog waren.

dat zij daarna via de Leidijk, Scheiding en Drachtstercompagnie in de Sjallemastraat 24 zijn komen wonen.

Dat de Stjelp een Paasspelweek heeft gehouden. In totaal bezochten 300 kinderen uit Opende, Kornhorn en Noordwijk deze activiteiten.

dat de topper van deze spelweek de film „Jungle-book“ was, deze werd door 160 kinderen bezocht.

Dat de stichting Peuterspeelzaal een verloting houdt. De loten gaan f 1,00 per lot kosten en deze zijn verkrijgbaar bij ieder ouder die een kind op de Peuterspeelzaal heeft. Of bij „Bernewille“ aan de Drachtsterweg.

dat de trekking 24 juni en de hoofdprijs een portable T.V. is.

Dat op 3 mei een judotoernooi in de Stjelp gehouden wordt. Als gasten zijn uitgenodigd de judoklub Grootegast. In de pauze zal er weer een demonstratie gegeven worden.

Dat de Stjelp het komend seizoen een cursus poppenmaken en spinnen wil organiseren. Ieder die belangstelling heeft kan informatie krijgen in het clubhuis of zich alvast opgeven. dat als U ideeën voor nog meer of andere cursussen heeft, deze kan doorgeven aan de leiding van de Stjelp (Jan of Fien).

Dat als U een familieadvertentie in de Keuvelaar wilt plaatsen, U deze door kan geven aan de heer M. van der Woude, Julianabuurt 15, tel. 05946-9312.

A.W.

Carillon

Sedert enige tijd hangt in de toren van het gemeentehuis te Grootegast een carillon, bestaande uit negen klokken.

Dit carillon is een geschenk, destijds aangeboden door een plaatselijke bank.

Onlangs is het bestuur van de Vereniging Plaatselijk Belang Opende gevraagd één lid af te vaardigen, die dan zitting zou moeten nemen in een commissie voor de uitbreiding van het carillon.

Dit zou dan het cadeau moeten worden van de bevolking en het bedrijfsleven ter gelegenheid van de opening van het nieuwe gemeentehuis.

Op zich wil ons bestuur wel meewerken aan een cadeau doch het heeft gemeend in dit geval NEE te moeten zeggen, al suggereren diverse kranteberichten dat alle dorpen in de gemeente wel meedoen. Wij hebben gemeend om de volgende redenen te moeten weigeren:

a) Indien er een cadeau door zeven dorpen gezamenlijk zal worden aangeboden dan zullen deze zeven dorpen ook gezamenlijk betrokken moeten worden bij de besprekingen over de aard van dat cadeau.

Dit is niet gebeurd. Een vijftal wijze mannen en vrouwen uit het hoofddorp Grootegast hebben vooraf reeds een soort commissie gevormd en bepaald, dat het carillon uitgebreid moet worden.

b) Het aan te bieden cadeau is van de gehele gemeente samen. Ons bestuur vindt het dan ook onjuist, dat er vijf of zes inwoners uit het hoofddorp Grootegast deel uit maken van deze commissie en de zes andere dorpen slechts met één afvaardiging het geheel mogen completeren.

Ons bestuur betreurt deze gang van zaken en vindt het tevens jammer, dat men voor de buitenwacht doet voorkomen alsof Opende wel meedoet. Wij zullen ons nog beraden of Opende tijdens de opening met een eigen cadeau zal komen.

We zullen U in elk geval op de hoogte houden.

P. Delhaas.

NIEUWS VAN DE VERENIGINGEN

CRESCENDO'S MUZIEKRUBRIEK

Deze maal een ekstra korte bijdrage maar zeker niet minder belangrijk dan normaal.

Op de basisscholen in Opende zijn deze maand

IJTSMA'S MEUBELHANDEL heeft voor U

een grote collectie

MEUBELS

en alles op het gebied van
WONINGINRICHTING.

De nieuwste dessins uit

OVERGORDIJNEN en VITRAGES.

Een speciale aanbieding in

SMYRNA TAFELKLEDEN van f 149,00 per stuk

P.S. wij ruilen uw oude meubels in voor de hoogst
mogelijke prijzen.

IJTSMA's Meubelhandel
Prov.weg 56-58 - Opende

Telefoon 9218

VERHUIZEN?

HENK WIERENGA

brengt u overal naar toe.

KORNHORN

Prov. weg 28

05946-9285

1e week:

SNEEUWSTER

van f 5,95 voor f 4,95

2e week:

APPELTAART

van f 5,50 voor f 4,50

3e week:

RIJSTEVL

van f 5,95 voor f 4,95

4e week:

SLAGROOMTAART

f 4,00

Van uw echte

Waarmer
Bakker

J.A. YKEMA

Provincialeweg 71

Opende

Tel. 05946-9180

stencils uitgedeeld aan de leerlingen van de 3 hoogste klassen waarbij de gelegenheid werd geboden zich op te geven voor een door de muziekschool „Het Westerkwartier” te organiseren cursus voor blaasinstrumenten.

Door een aantal mensen is gevraagd waarom er geen cursus voor slagwerkers (drumband) komt. Het antwoord daarop is dat we momenteel een dusdanige groep drummers hebben dat het starten van een nieuwe groep, gezien de lange wachttijd voordat men in één van de groepen actief mee kan draaien veel te lang zou worden. Daarnaast zijn we niet in de gelegenheid die opleiding technies gezien verantwoord uit te voeren.

Wel bestaat er binnenkort de gelegenheid een opleiding voor lyrist(e) te volgen. De mogelijkheid hiertoe staat open voor meisjes en jongens die ouder zijn dan 10 jaar en die bij voorkeur het noten schrift beheersen.

Men kan zich door het invullen van onderstaand strookje opgeven bij J. Wiersma, Bensmastraat 8 Opende.

Naam:

Adres:

Geboortedatum:

NIEUWS VAN DE VROUWENVERENIGING „OPENDE OOST”

Zestien dames van Opende Zuid en zestien dames van Opende Oost vormden samen een groepje van twee en dertig dames, die afgelopen donderdagavond 17 april in het Vrijzinnig Gebouw bij elkaar kwamen om nog even te bespreken wat het komende reisje ons gaat bieden. Deze reis die plaats gaat vinden op 18 juni, is op een paar puntjes na geheel rond. Toen dit zo'n beetje was besproken was het even pauzeren voor een kopje koffie met koek, die aangeboden werd door de dames van Zuid, want zij waren deze keer de gastvrouwen. Na de koffie kwam er een demonstratrice van engelse kleding aan het woord.

Zij wilde deze avond graag de kleding voor ons demonstreren. Terwijl de diverse kledingstukken de ronde deden werd daarbij verslag uitge-

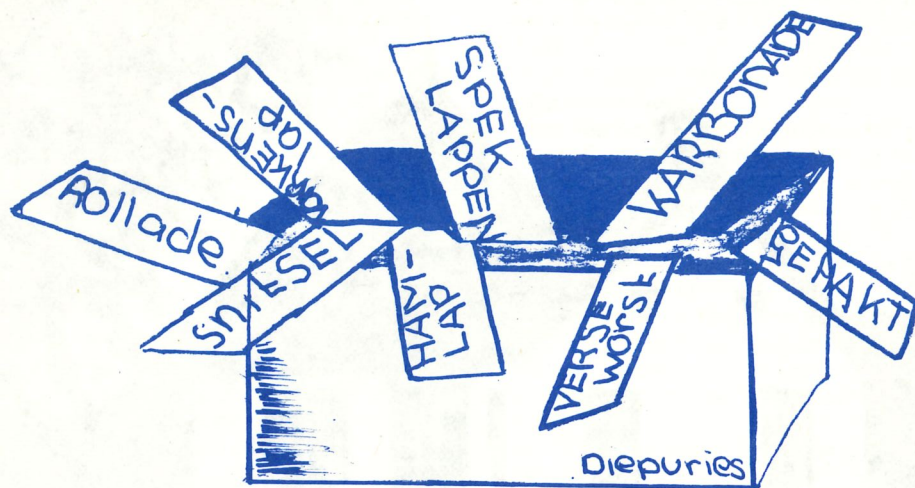
bracht van de kwaliteit en voordelen van deze kledingstukken.

Na afloop van dit gebeuren was er gelegenheid om enkele japonnen aan te trekken en even te showen voor de andere dames. Er waren zelfs dames bij die de moeite hadden genomen om even een nachtpon aan te trekken en even rond te lopen om te laten zien hoe die wel stond, jammer dat er geen bed stond in het Vrijzinnig Gebouw anders hadden de dames nog even kunnen proberen hoe de nachtpon zou bevallen onder de dekens. Maar alle gekheid op een stokje, al met al werd het nog een gezellige avond, en er werd ook nog wat verkocht dus die mevr. was niet voor niets naar Opende gekomen. Na deze kledingshow werd er nog wat gepraat over koetjes en kalfjes en mevr. Kompaan sprak haar dank en slotwoorden uit en wij zien elkaar dan weer als wij 18 juni op reis gaan, tenminste de dames van Zuid, want ons eigen ploegje komt op 1 mei weer bij elkaar in het Vrijzinnig Gebouw. Ik wil nog even vermelden dat mevr. H. Nobach-v.d. Hoek onze penningmeesteres is geworden. In mijn verslag van maart toen wij jaarvergadering hadden was dat nog niet bekend. Mevr. Nobach is de opvolgster van Mevr. Bekkema-Snip geworden.

Rie Batstra

Het verleden in beeld.....

Oud huisje aan de Prov. Weg nr. 39. Dit huisje is meer dan een eeuw geleden gebouwd. De familie Boersma heeft er in gewoond tot 1969. In zijn oude staat was het de woning van de heer G. Zijlstra, de laatste vader van het Verzorgingshuis. Het is nu verbouwd.

Als uw varken klaar is voor de slacht,
is het uw slager Karst die er op wacht.

Hij maakt uw diepvries snel vol.

Hij staat dan van snitsels, karbonades, varkensvlees e.d. bol

Hebt u geen varken op stal
dan is er de slager die zorgt voor dit al.
Bel 9023 en geef uw bestelling door
en uw slager zorgt er verder voor.

Beleefd aanbevolen

SLAGERIJ K. EUWEMA

Provincialeweg 54, Kornhorn, telefoon 05946-9023

Vijf kooplieden. Foto van na de oorlog. Van links naar rechts: 1. Sake Elzinga (geb. 6-10-1888, overl. 22-4-1978); 2. Geert Drost (geb. 1908); 3. Folkert (Fokke) Sikkema (overl.); 4. Willem Postma (ongehuwd, overl.); 5. Renze (of Rinze) van der Heide (overl.).

Een straaljager-invlieger die net met een nieuw toestel
een proefvlucht had gemaakt rapporteerde:
Als ie sneller gaat dan duizend kilometer per uur wordt
ie een beetje traag.....

Een traagheid die naar de mening van
ERINGA nogal meevalt.

De verkoop in **GEBORDUURDE OVERHEMDEN** voor
dames en heren neemt een „hoge vlucht“. Snel zijn nu er nog het
meeste en 't mooiste is adviseren wij u dus heel dringend.
En u kunt ook rekenen op **HET BESTE**

Wij laten geen enkele klant er in vliegen.

Eringa's

HERENMODES EN MAATKLEDINGBEDRIJF - OPENDE (GR.)
Telefoon 05946 - 9090

Gratis Sherry/Portglas

Het kadootje van Gulf van 28 maart t/m 28 april a.s.

Vanaf 28 maart krijgt u bij bezoek aan een Gulf station
een gratis sherry/portglas.

Kom snel en pak mee dit kadootje van Gulf.
Zolang de voorraad strekt!

Vanaf 16 mei start een nieuwe
aktie met als kado een borrelglas!

Wijma's Autobedrijf

Provincialeweg 68 - OPENDE
Telefoon 05946-9118

Verplaatsen van alle
keten
nishutten en romneyhallen

Tevens levering van keten,
nishutten, romneyhallen
garages en zomerhuisjes

DEMONTAGE- EN MONTAGEBEDRIJF VAN BOUWKETEN

H. Bekkema - Provincialeweg 15 - Opende (Gr.) - Tel. 05946-9293

miedema

OOK UW

autorijsschool

OPENDERWEG 30 - OPENDE
telefoon 05946-9414

Van Kammen's

TIMMER- EN AANNEMERSBEDRIJF

Opende (Gr.) - Telefoon 9038

Al Uw

**REPARATIE
ONDERHOUD
en
NIEUWBOUW**

Tevens handel in
Bouwmaterialen en
IJzerwaren

Loonbedrijf

A. BOOIJ

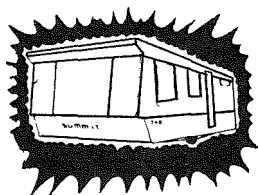
Provincialeweg 94, 9865 AK Opende

Uw adres voor het
verspreiden van stalmest.

Maaien, inkuilen met ladewagen en
kuilverdeler, hooi- en stropersen,
kraan en grondwerk.

Graslandvernieuwing, frezen, ploegen,
egaliseren en inzaaien.

Tevens verkoop van koeie-, varkens- en
kippedrijfmest, geleverd op het land.

MIEDEMA CARAVANS

Opendeweg 30 - OPENDE (Gr.)
tel. 05946-9414

**Het voordellgste adres met de
meeste service**

Inruil caravans vanaf f 1000,--
Staanplaatsen door het hele land
100 procent financiering over 60 maand mogelijk

Doordeweekse boodschappen dagelijks aan huis

Wekelijks vele voordelige aanbiedingen
en nog gratis zegels op de koop(jes) toe.

Koop ook eens die overheerlijke
SRV-vruchtensappen zoals:
Jus d'Orange, Appelsap en
Tomatensap.

**H. Koop
Opende**

Terpstra.
HOUTBOUW _ OPENDE _ GRON.
TEL. 05946_9192_9471.

Mijn vakantiebaan levert een bloeiende Privé-rekening op!

Privé-rekening:
zeer eenvoudige wijze
om al je geldzaken
te regelen.

Informeer bij de
Rabobank in de buurt.

Rabobank

